

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114210788
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6114210788.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu C. J., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom H. C. XXX, XXX XX H., právne zastúpeného Advokátska kancelária Patajová Pataj s.r.o., so sídlom J. Chalupku 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO : 36 867 519, proti žalovaným 1/ C. J., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom H. C. XXX/XX, XXX XX H., právne zastúpenému URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO : 36 646 181, 2/ E. H., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým po bytom H. C. XXX, XXX XX H., o vrátenie daru, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C/136/2014-541 z 13. marca 2019, takt

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca je p o v i n ý zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.
- III. Žalovanej 2/ náhradu trov tohto odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 13. 03. 2019 žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný 1/ má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške, ktoré bude vyhotovené vyšším súdnym úradníkom (druhý výrok) s tým, že žalovanej 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznáva (tretí výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným 1/, 2/ určenia, že je vlastníkom nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Poniky - X/X rodinného domu súp. č. XXX zapísanom na LV č. XXXX a v žalobe špecifikovaných pozemkov v celosti, príp. v uvedenom spoluvlastníkom podiele, zapísaných na LV č. XX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, a to z titulu vrátenia daru.

Okresný súd rozsudkom č.k. 7C/136/2014-436 zo dňa 03. 05. 2017 žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný 1/ a žalovaná 2/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel, eventuálne rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 12Co/274/2017-481 zo dňa 28. 02. 2018 rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol, že okresný súd má zistiť, či žalobca disponuje naliehavým právnym záujmom na požadovanom určení, v čom spočíva tento záujem (či je právne postavenie žalobcu v súčasnosti bez požadovaného určenia neisté, v čom táto neistota spočíva a v čom sa prejaví

jej odstránenie). V prípade existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, bude potrebné skúmať druhý zákonný predpoklad zrušenia darovacieho vzťahu, a to či zo strany žalovaných 1/ a 2/ došlo k hrubému porušeniu dobrých mravov voči žalobcovi. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu ohľadom uzavretia dissimulovaného právneho úkonu, má okresný súd zistiť, či kúpnu zmluvou bol zastretý iný právny úkon (darovacia zmluva), ktorý zodpovedal vôli žalobcu a taktiež žalovaného 1/, a súčasne, či spĺňa všetky náležitosti darovacej zmluvy.

Súd prvej inštancie poukázal pokiaľ ide o naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, že právna teória i súdna prax už dávno dospela k záveru, že ak sa žalobca domáha určenia svojho vlastníckeho (alebo iného) práva, ktoré sa zapisuje do katastra nehnuteľností, na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem vždy, ak požadované súdne rozhodnutie má byť podkladom pre kataster nehnuteľností, a ak sa týmto spôsobom dosiahne zhoda medzi právnym stavom a stavom evidovaným v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na to, že v danom prípade ide o vrátenie daru, ktorým sú nehnuteľnosti, môže žalobca dosiahnuť zhodu medzi právnym stavom, t.j. tým, že sa obnovilo jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (po doručení výzvy = žaloby žalovaným 1/ a 2/ na vrátenie daru), a stavom v katastri nehnuteľností, len opätovným zápisom jeho vlastníckeho práva, čo je možné dosiahnuť len na základe určovacieho výroku súdu. Bez zápisu v katastri nehnuteľností nebude zrejmé, že je žalobca opätovne vlastníkom nehnuteľností, teda, že došlo k vráteniu daru (ako vlastníci sú zapísaní, aj by boli naďalej zapísaní žalovaní 1/ a 2/). Platí to tak pre darovaciu zmluvu zo 14. 08. 1998, ako aj pre kúpnu zmluvu z 30. 10. 2008 (ktorá mala byť podľa žalobcu darovacou zmluvou).

V prípade kúpnej zmluvy zo dňa 30. 10. 2008, už v rozsudku zo dňa 03. 05. 2017 konštatoval, že nebola simulovaná zo strany žalovaného 1/, čo krajský súd vo svojom rozhodnutí nespochybnil tými skutočnosťami, ktoré prikázal okresnému súdu skúmať v súvislosti s predmetnou kúpnu zmluvou.

Podľa názoru súdu prvej inštancie ani po opakovanom dokazovaní sa vôľu žalovaného 1/ na uzavretí kúpnu zmluvou zastretého právneho úkonu (darovacej zmluvy) nepodarilo preukázať. Pokiaľ ide o bezodplatnosť ako podstatnú zložku darovacej zmluvy, krajský súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR, č.k.: III. ÚS 412/2016-10 z 21. 06. 2016, podľa ktorého, ak bola v zmluve dohodnutá kúpna cena (aj keď nízka), chýba dohoda o bezodplatnosti právneho úkonu. Ústavným súdom bolo zohľadnené odôvodnenie symbolickej kúpnej ceny za prevádzanú nehnuteľnosť dlhoročnou a obetavou starostlivosťou jedného z účastníkov konania o rodičov, čo je v súlade s dobrými mravmi. V prospech skutočnosti, že zmluva z roku 2008 bola kúpnu zmluvou svedčí aj fakt, že žalovaný 1/ sa staral o svoju starú matku, matku žalobcu od r. 1995 - 2002, teda aj v čase, keď žalobca býval mimo domu, v inom meste (1998 - 2007), pričom v tom čase sa žalovaní 1/ a 2/ starali o rodinný dom, hoci vlastnili na ňom v tom čase len podiel 1/6.

Pokiaľ ide o preukazovanie hrubého porušenia dobrých mravov žalovanými 1/ a 2/ svojím správaním voči žalobcovi, to prichádza do úvahy len v prípade darovacej zmluvy zo dňa 14. 08. 1998. Žalobca resp. žalovaní 1/ a 2/ vo svojich výpovediach ohľadom dokazovania v rámci darovacej zmluvy neuviedli žiadne nové skutočnosti. Súd prvej inštancie mal preto za preukázané, že k hrubému porušeniu dobrých mravov zo strany žalovaných 1/ a 2/ voči žalobcovi nedošlo. Žalovaní 1/ a 2/ súhlas k trvalému pobytu nemuseli dávať, taktiež obmedzenie v užívaní nehnuteľnosti nebolo preukázané. Samotný žalobca mal od domu kľúče od októbra 2013 do apríla 2014. Pokiaľ ide o fyzické a verbálne napadnutie žalobcu, vychádzajúc z trestného konania v tejto veci, mal žalobca slovnú hádku vyprovokovať (nedovolené vstúpil do obydľia žalovaného 1/, chcel zistiť reakciu). Ak žalovaný 1/ udrel žalobcu, išlo o ľahký úraz. Nevrátenie pôžičky zo strany žalovanej 2/ potom samo osebe nepredstavuje hrubé porušenie dobrých mravov. Na základe všetkých týchto skutočností s poukazom aj na právny názor odvolacieho súdu potom súd prvej inštancie žalobu opätovne zamietol.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tak, že priznal v konaní úspešnému žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Žalovaná 2/ bola v konaní taktiež úspešná, avšak si trovy konania neuplatnila resp. jej žiadne trovy zo spisu nevyplývajú, preto jej súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania nepriznal.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením s poukazom na § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinstančného súdu zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP.

Uviedol, že po v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení prvoinštančný súd po opakovanom posúdení (pridržiavajúc sa záväzného právneho názoru odvolacieho súdu) dospel k záveru, že tento naliehavý právny záujem na jeho strane existuje.

Prvoinštančný súd sa napriek vykonanému dokazovaniu nestotožnil s jeho právnym názorom o tom, že verbálny a fyzický útok žalovaného 1/ voči nemu, výsledkom ktorého bolo jeho zranenie presne popísané v súdnom spise, resp. pripojených súdnych spisoch, je porušením dobrých mravov takej intenzity, ktoré zakladá jeho právo žalobcu domáhať sa vrátenia daru voči žalovanému 1/.

Konštatoval, že prvoinštančným súdom nebolo vysvetlené, že dobré mravy sú súhrnom dlhodobovo vytváraných nepísaných spoločenských noriem dobrovoľne akceptovaných a rešpektovaných kritickou masou konkrétnej komunity, ktorej jednotliví členovia legitímne očakávajú, že všetci ostatní členovia tejto komunity budú rovnako ako oni v interakcii s nimi dobrovoľne a automaticky rešpektovať tieto priamymi sankciami nepostihnuteľné pravidlá správania.

Navyše, každé konanie je potrebné posudzovať individuálne s prihliadnutím na vzťahy konajúcich osôb a s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých tieto osoby konali. Ako môžu byť napr. akceptované vulgárne nadávky športujúcich osôb na mieste izolovanom od ostatnej verejnosti, tak nemôžu byť v žiadnom prípade akceptované napr. v prítomnosti športujúcich maloletých detí a pod.

Prvoinštančný súd neozrejmil svoje úvahy o tom, aké konanie vo vzťahu rodiča v dôchodkovom veku a o tridsať kilogramov ťažšieho syna na vrchole fyzických síl považuje vo všeobecnosti za súladné s dobrými mravmi a aké nie, ako je potrebné dobré mravy posudzovať pri zohľadnení očakávanej vďačnosti syna voči otcovi, ktorý mu na úkor ostatných svojich detí daroval celý svoj nehnuteľný majetok, resp. nevyužitie nehnuteľnosti otcom napriek zriadenému vecnému bremenu zodpovedajúce právu doživotného užívania, akú mieru verbálneho a fyzického útoku syna voči otcovi považuje prvoinštančný súd za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa odôvodnenia rozsudku takýmto správaním porušujúcim dobré mravy zjavne nie je vulgárny verbálny útok. Vzhľadom na úpadok morálky a dobrých mravov v spoločnosti je teoreticky možné akceptovať takýto názor, že pre niekoho jednorazovo použité vulgárne nadávky syna voči otcovi nemusia byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. S týmto názorom

bytosťne nesúhlasí, ale akceptuje, že v súčasnej dobe a v istej časti spoločnosti môže byť aj takýto názor akceptovaný

V žiadnom prípade nemôže akceptovať, ak je fyzické napadnutie otca synom (akokoľvek jednorazové) súdom, označené za konanie v súlade s dobrými mravmi. Poukázal na „stáročia staré štvrté božie prikázanie“ v znení „Cti otca svojho i matku svoju,“ ktorá by mohla byť návodom pri úvahách aj súdu prvej inštancie pri posudzovaní správania žalovaného 1/ a jeho súladu s dobrými mravmi.

Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že výsledkom fyzického útoku žalovaného bol len ľahký úraz. Skutočnosť, že následkom fyzického útoku žalovaného 1/ neutrpel vážnejšie zranenie, bola možno len otázkou jednoduchej šťastnej náhody. Z jeho pohľadu ako otca je nepripustný akýkoľvek fyzický útok dieťaťa voči rodičovi a to bez ohľadu na rozsah následkov, ktorý je takýmto útokom spôsobený.

Pri aplikovaní § 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) nie je možné postupovať podľa noriem trestného práva, kde stupeň nebezpečnosti trestného činu a výška trestu sú priamo závislé od ujmy, ktorá bola poškodenému spôsobená V rovine občianskeho práva je povinnosťou súdu aplikovať úplne odlišné hodnotiace kritériá na správanie obdarovaného voči darcovi, ktoré sú oveľa prísnejšie na posúdenie kvality správania sa konkrétneho obdarovaného. Je možné vymenovať nespočetné množstvo spôsobov konania, ktoré nie je právnym poriadkom priamo označené za protiprávne, ale v očiach verejnosti sa stretáva s veľkou mierou nesúhlasu alebo odsúdenia práve z dôvodu rozporu takéhoto konania s dobrými mravmi, žalobca je presvedčený o tom, že fyzický útok syna na otca je drvivou väčšinou spoločnosti vnímaný ako konanie, ktoré je absolútne neakceptovateľné a odsúdeniahodné a ktoré je bez akejkoľvek pochybnosti potrebné považovať za konanie porušujúce dobré mravy.

Ďalej poukázal na to, že prvoinštančný súd opakovane nevykonal výsluch svedkov ním navrhovaných s odôvodnením, že títo si vzhľadom na značný časový odstup si nemôžu pamätať podrobnosti okolnosti, ku ktorým má byť vypočutí. Ako svedkovia boli okrem iného navrhnutí jeho ošetrojúci lekár žalobcu a lekár, ktorý v trestnom konaní vypracoval odborné vyjadrenie na posúdenie jeho zdravotného stavu v čase po fyzickom útoku žalovaného 1/.

Prvoinštančný súd rovnako tak opakovane zotrval na svojom nesprávnom stanovisku, že zmluva zo dňa 30. 10. 2008 označená ako „Kúpna zmluva“ v skutočnosti je kúpnu zmluvou a v rozpore s jeho tvrdeniami, že sa nejedná o darovaciu zmluvu ako zastretý právny úkon. Prvoinštančný súd nepostupoval pri hodnotení vykonaných dôkazov komplexne, keď svoj názor odôvodnil len strohým konštatovaním o tom, že žalovaný 1/ sa domnieval, že s ním uzatvára kúpnu zmluvu.

Konštatoval, že od žalovaného 1/ legitímne nemožno očakávať potvrdenie jeho reálnej vôle pri uzatváraní tejto zmluvy (t. j. vyslovenie objektívnej pravdy), nakoľko v takomto prípade by musel uznať, že prevod nehnuteľnosti bol touto zmluvou bez ohľadu na jej označenie zrealizovaný bezodplatne, čo od počiatku zodpovedalo jeho reálnej vôli ako aj žalovaného 1/. Priznanie tejto skutočnosti by bolo v rozpore so záujmami žalovaného 1/, ktoré v tomto konaní bráni.

V tejto súvislosti poukázal na to, že on ako darca a žalovaný 1/ ako obdarovaný uzavreli v roku 1998 zmluvu označenú ako „Darovacia zmluva,“ na základe ktorej bezodplatne previedol časť svojich nehnuteľností na žalovaného 1/.

Následne on a žalovaný 1/ uzavreli v roku 2008 zmluvu označenú ako „Kúpna zmluva, na základe ktorej žalobca previedol na žalovaného 1/ všetky svoje nehnuteľnosti v hodnote rádo cca 50.000,- Eur a viac za odplatu vo výške 0,03 Eur, ktorú od žalovaného nikdy neplánoval prijať a ktorú odplatu ani nikdy nežiadal a ktorú súčasne žalovaný 1/ nikdy neplánoval zaplatiť a ani ju nikdy nezaplatil. Toto konštatovanie bolo potvrdené ním a aj žalovaným 1/.

Neexistuje žiadny logický dôvod, prečo by najskôr žalovanému 1/ daroval nehnuteľný majetok relatívne malej hodnoty, aby mu potom o desať rokov neskôr „predával“ majetok oveľa väčšej hodnoty za menej ako minimálnu protihodnotu, ktorá aj tak nikdy nebola žalovaným 1/ uhradená. Vzhľadom na jeho vzťah a žalovaného a vzhľadom na cieľ, ktorý bol touto zmluvou sledovaný je nesporné, že ich vôľou bol bezodplatný prevod nehnuteľnosti na žalovaného 1/. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 61Cbi/3/2013, ktorým bol písomný právny úkon výslovne označený ako kúpna zmluva, v ktorom bola dohodnutá odplata rádo v stovkách tisíc Eur a na základe ktorého došlo k zápisu zmeny vlastníka v katastri nehnuteľností, označený za iný právny úkon, nie kúpnu zmluvu.

Argumentáciu žalovaného 1/ o tom, že investoval do jeho nehnuteľnosti považoval za účelovú argumentáciu. V čase vykonaných investícií bol žalovaný 1/ podielovým spoluvlastníkom časti týchto nehnuteľností a tieto reálne bezodplatne užíval.

Z jeho pohľadu je odkaz prvoinštančného súdu na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 412/7016 10 z 21.03.2016 bezpredmetný, pretože Ústavný súd SR riešil skutkovo úplne odlišnú situáciu od skutkovej situácie platnej v rozhodovanej veci. V tomto spore žalovaný 1/ mu neposkytoval žiadnu osobnú starostlivosť, „hodnota“ ktorej mala byť premietnutá v dohode o výške kúpnej ceny. Naopak, on bezodplatne prenechal žalovanému 1/ a jeho rodine celú svoju nehnuteľnosť na bývanie a užívanie čo znamená, že starostlivosť v tomto období poskytoval on žalovanému 1/ a nie naopak.

Podotkol, že z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu nie je zrejmé, aký súvis má mať osobná starostlivosť žalovaných 1/, 2/ o ich starú matku v rokoch 1995-2002 so zmluvou uzavretou medzi ním a žalovaným 1/ v roku 2008. Žiadna takáto súvislosť samozrejme neexistuje.

Uviedol, že popiera tvrdenie o tom, že fyzický útok žalovaného 1/ vyprovokoval údajným neoprávneným vstupom do obydľia žalovaného 1/. Na základe zriadeného vecného bremena je oprávnený užívať celý rodinný dom. Ak by teda aj vstúpil do ktorejkoľvek časti rodinného domu, len by vykonával jemu prináležiace práva oprávneného z vecného bremena, ktoré je v jeho prospech zapísané v katastri nehnuteľností. Žalovaný 1/ by bol povinný takýto výkon práva z jeho strany v celom rozsahu bez námietok strpieť. V krajnom prípade by bol žalovaný 1/ povinný na jeho žiadosť tento rodinný dom vypratať do času, kým by sa ho rozhodol užívať on.

3. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu posúdil ako nedôvodné a v zmysle ustanovenia § 390 CSP žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a jemu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými, ako aj právnymi závermi prvoinštančného súdu.

Súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal s otázkou dobrých mravov vo vzťahu k jeho útoku voči žalobcovi. Pri vyhodnocovaní potýčky medzi ním a žalobcom vzal do úvahy skutočnosť, ktorá vyplýva priamo z trestného spisu, a ktorú však žalobca úplne opomína, a to, že žalobca hádku vyprovokoval a súčasne súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobcovi bol spôsobený len ľahký úraz.

Porušenie dobrých mravov nemožno vzhľadom na okolnosti potýčky pričítať výlučne jemu, najmä keď sa na tejto príčinil aj samotný žalobca. Pri posudzovaní naplnenia zákonných predpokladov na vrátenie daru je tak potrebné posudzovať aj s prihliadnutím na správanie darcu, v tomto prípade žalobcu, kedy aj podľa ustálenej judikatúry pokiaľ je správanie obdarovaného zapríčinené nevhodným správaním darcu, darca nie je oprávnený požadovať vrátenie daru (napr. R 111/1998, R 88/1998).

Navyše, v konaní pred súdom prvej inštancie poukazoval na to, že v zmysle

ustanovenia § 630 OZ sa darca môže domáhať vrátenia daru pre správanie sa obdarovaného, ktoré porušuje dobré mravy, pričom takéto porušenie dobrých mravov musí byť buď značnej intenzity alebo musí ísť o sústavné porušovanie dobrých mravov.

Zo strany žalobcu však uvádzanými skutočnosťami a predkladanými dôkazmi nebolo preukázané ani sústavné porušovanie dobrých mravov ani porušenie dobrých mravov značnej intenzity, ktoré by odôvodňovalo vrátenie daru.

Pokiaľ žalobca poukázal na štvrté Božie prikázanie ako všeobecne a dlhodobo akceptovanú morálnu normu, k tejto skutočnosti sa nevyjadruje,

pretože tvrdenia žalobcu nesúvisia ani so skutkovou, ani s právnou stránkou prejednávanej veci.

Pri posudzovaní fyzického napadnutia súd prvej inštancie zohľadnil mieru zavinenia samotného žalobcu a posúdil do akej miery došlo k porušeniu dobrých mravov a či takéto porušenie opodstatňuje vrátenie daru.

Z ustálenej súdnej praxe a judikatúry vyplýva, že právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného (R 31/1999).

Pokiaľ súd prvej inštancie nevykonal výsluch svedkov navrhovaných žalobcom s odôvodnením, že títo si vzhľadom na značný časový odstup už nemôžu pamätať podrobnosti, s uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa stotožňuje, pričom sám

poukázal na nevhodnosť a neefektívnosť prípadného vykonania žalobcom navrhovaných dôkazov. Tvrdenie o nevykonaní navrhovaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie možno považovať za tendenčné, pretože sám žalobca sa na poslednom pojednávaní konanom pred súdom prvej inštancie vyjadril, že k veci nemá čo viac doplniť, rovnako právny zástupca žalobcu zotrval na svojich doterajších vyjadreniach.

Je presvedčený, že vykonanie výsluchu navrhovaných svedkov by vo vzťahu k sporným okolnostiam medzi účastníkmi konania neprinieslo žiadne nové a pre rozhodnutie podstatné skutočnosti.

Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 41a ods. 2 OZ,

ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý. Výsluchmi strán sporu bolo podľa jeho názoru jasne preukázané, že on považoval predmetnú zmluvu za kúpnu, a teda pokiaľ by šlo zo strany žalobcu o jednostrannú simuláciu, zákon chráni dôveru toho účastníka, ktorý konal v dobrej viere.

Je nepochybné, že zmluva medzi žalobcom a ním bola uzavretá vo forme notárskej zápisnice, rovnako bolo zriadené vecné bremeno, ako aj predkupné právo pre žalobcu. V prípade, ak by žalobca nemal v záujme uzatvárať zmluvu kúpnu ale darováciu, nedošlo by k dojednaniu predkupného práva. Darovanie s výhradou totiž zákon neumožňuje.

Nie je zrejmé, prečo by nemohol bezodplatne užívať nehnuteľnosť, pokiaľ je táto v jeho vlastníctve, hoci aj v podielovom. Zároveň je toto vyjadrenie žalobcu zavádzajúce, pretože riadne odvádza dane, ako aj platil ostatné náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti.

Taktiež nemožno opomenúť, že od roku 2008 obhospodaroval a zveľaďoval nehnuteľnosť, kedy celkové náklady len od roku 1999 do roku 2015 investoval vyše 12.279,22 Eur, pričom v súčasnosti je táto suma ešte vyššia.

Tvrdenie žalobcu o nevyužívaní zriadeného vecného bremena žalobcom je nepravdivé a zavádzajúce. Je nepochybné a v konaní ani nebolo sporným, že žalobca býva v predmetnej nehnuteľnosti spolu s ním, pričom skutočnosť, že žalobca obýva v rámci nehnuteľnosti relatívne samostatnú jednotku ešte neznamená, že toto právo nevyužíva alebo že mu je vo výkone tohto práva z jeho strany bránené. Aj samostatná prístavba, je súčasťou nehnuteľnosti, a tak je tvrdenie žalobcu mylné a neopodstatnené.

4. Žalovaná 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že je vlastníkom sporných nehnuteľností s poukazom na § 630 OZ z dôvodu, že Darovacou zmluvou zo dňa 14. 08. 1998 a Kúpnu zmluvou zo dňa 30. 10. 2008 (ktorú považoval za Darovaciu zmluvu), previedol vlastnícke právo v žalobe špecifikovaným nehnuteľnostiam na žalovaných 1/, 2/, ktorí sa voči nemu (ako darcovi) mali správať tak, že hrubo porušovali dobré mravy.

8. Odvolací súd zdôrazňuje, že je viazaný podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP odvolacími dôvodmi žalobcu. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

9. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcu odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred okresným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

10. Podľa § 630 OZ darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

11. K zániku darovacieho vzťahu podľa § 630 OZ dochádza na základe dvoch po sebe nasledujúcich právnych skutočnostiach, a to hrubého porušenia dobrých mravov správaním sa obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny a jednostranného právneho úkonu darcu adresovaného obdarovanému. Za predpokladu, že obe tieto právne skutočnosti nastali, dochádza k obnoveniu vlastníckeho práva darcu okamihom doručenia jednostranného právneho úkonu obdarovanému, avšak možnosť darcu opätovne realizovať svoje vlastnícke právo k predmetu darovacej zmluvy (právo vec držať, užívať a s touto vecou nakladať) závisí od toho, či bola predmetom darovania hnutelná alebo nehnuteľná vec a či obdarovaný s obnovením vlastníckeho práva darcu (a s vrátením daru do dispozičnej sféry darcu) súhlasí alebo nie.

12. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 OZ. Pokiaľ darca toto právo realizuje, zaniká darovací vzťah momentom, keď prejav vôle darcu (výzva na vrátenie daru) došiel obdarovanému. Ustanovenie § 630 OZ umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá.

13. Právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R 31/1999). Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov.

14. Obvykle ide o porušovanie značného rozsahu a intenzity alebo o porušovanie sústavné (t.j. opakované a časovo súvisiace porušovanie dobrých mravov, ktoré svedčia o hlbokom narušenom vzťahu medzi darcom a obdarovaným) a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod.

15. Nie každé správanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi, napĺňa skutkovú podstatu § 630 OZ.

16. Pri posudzovaní správania obdarovaného treba vziať do úvahy a hodnotiť i správanie sa samotného darcu v tom zmysle, či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu (princíp vzájomnosti). Uplatnenie princípu vzájomnosti znamená, že pri skúmaní určitého správania obdarovaného z hľadiska, či vykazuje znaky hrubého porušenia dobrých mravov, sa vezme na zreteľ tiež správanie darcu za účelom posúdenia, či on sám sa nespráva alebo nesprával voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade sa darca nemôže úspešne domáhať vrátenia daru, lebo následnú (darcom vyvolanú) reakciu obdarovaného (i keby bola nevhodná) by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov.

17. Z odvolacích argumentov žalobcu vyplýva, že žalobca namieta nesprávny právny záver prvoinštančného súdu ohľadne fyzického napadnutia žalobcu žalovaným 1/ dňa 28. 01. 2014.

18. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalovaný 1/ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4T 62/ 2014-151 zo dňa 26. 11. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 19. 12. 2014 (ďalej aj „trestný rozsudok“), podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Banská Bystrica č. 3 Pv 273/14/6601-11 zo dňa 25. 08. 2014 doručenej Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 26. 08. 2014 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný (žalovaný 1/) dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 28. 01. 2014 v čase okolo 11.30 h v priestore chodby na prízemí rodinného domu č. XX na ulici W. v obci XX. po predchádzajúcej slovnej hádke fyzicky napadol svojho otca (žalobcu) tak, že ho jednou zo svojich rúk zovretou v päšť udrel do oblasti hlavy, do ohlasu hrude a krku, za ktorý ho v priebehu tohto konania aj schytil, čím mu spôsobil pomliaždenie hrudníka vľavo na prednej a zadnej ploche s poúrazovým bolestivým obmedzením pohybového rozsahu krčnej a hornej hrudnej chrbtice so stuhnutím prichrbticových svalov a odreniny čela vľavo, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 32 dní, pretože skutok nie je trestným činom. Zároveň žalobca v pozícii poškodeného bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

19. Z trestného rozsudku okrem iných vyplýva: „Súd mal teda za jednoznačne preukázané, s poukazom na odborné vyjadrenie MUDr. Karola Dókuša a jeho závery, ako i na vypočutie strán pred súdom, že medzi obžalovaným a poškodeným došlo k fyzickému stretu, v dôsledku ktorého utrpel poškodený v oblasti čela dva škrabance, iné poranenia nad všetky pochybnosti preukázané neboli.“ „Čo sa týka následkov, znalec jednoznačne zhodnotil, že u poškodeného sa jednalo o ľahké zranenie bez trvalých následkov.“ „Na strane obžalovaného H. L. J. nebola zistená súdom ani jedna priťažujúca okolnosť, ale práve naopak bolo zistené, že tento nebol v minulosti ani raz súdom odsúdený a ani priestupkovo riešený, teda pred spáchaním viedol riadny život, čo je v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák. považované za okolnosť poľahčujúcu.“ „Pre súd bolo jednoznačne zistené, že celý konflikt začal nedovoleným vstupom poškodeného do časti nehnuteľnosti, ktorú obýval obžalovaný so svojou rodinou a to za účelom, ako sám poškodený uviedol pri podaní oznámenia, aby „zistil reakciu svojho syna - obžalovaného, že už nepotrebuje jeho súhlas na trvalý pobyt“. Ak by teda poškodený bez súhlasu obžalovaného nevošiel do časti domu, ktorý on neužíval a v podstate ho neprovokoval svojím vyjadrením, k samotnému incidentu medzi obžalovaným a poškodeným by nedošlo, keďže bolo oboma potvrdené, ako aj svedkyňou XX. Z., že títo v podstate spolu ani nekomunikovali a navzájom tolerovali, že obaja bývajú v tej istej nehnuteľnosti. Pohnútkou obžalovaného podľa súdu jednoznačne nebol jeho úmysel poškodeného napadnúť a spôsobiť mu zranenia, ale zrejmou pohnútkou bola snaha obžalovaného, aby poškodený opustil priestor v dome, ktorý neužíval a do ktorého vošiel bez povolenia resp. pozvania.“

20. Z výpovede žalovaného 1/ pred prvoinštančným súdom ohľadne fyzického konfliktu medzi ním a žalobcom vyplýva: „Otec bol nahuckaný nejakým odborníkom cez právo, potreboval, aby mal dôvod hodný osobitného zreteľa. Prišiel za mnou, začal vykrikovať hlúposti, tak som sa ho snažil dostať z domu.“

Na otázku právneho zástupcu žalobcu, aby žalovaný 1/ popísal, čo presne žalobca vykrikoval, žalovaný 1/ uviedol: „Vyhádzem Vás, pôjdete pod most, ste nehodné deti a pod.“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 19. 08. 2015; č.l. 124 a nasl.)

21. Svedkyňa L. J. (manželka žalovaného 1/) k fyzickému konfliktu medzi žalobcom a žalovaným 1/ pred prvoinštančným súdom uviedla: „V ten deň, keď sa predmetný incident stal, bolo to asi 28. januára

2014, sme boli všetci doma, teda ja, manžel a deti. Deti mali akurát vtedy polročné prázdniny. Ja som započula, že sa môj manžel rozpráva s otcom vonku, avšak neviem presne uviesť, o čom sa rozprávali. Až tak dobre som ich nepočula. Neskôr vošiel do domu manžel, za ním prišiel svokor a pokračovali v rozhovore. Už som začula, že ich rozhovor sa viedol ohľadne riešenia trvalého pobytu, lebo svokor prišiel bývať z S., teda vrátil sa domov. Rozprávali sa medzi sebou s tým, že sa začala stupňovať intenzita hlasu i obidvoch. Svokor potom odišiel preč, avšak ostal medzi dverami na chodbe, čiže úplne nevyšiel z domu. Manžel mu neodpovedal na niektoré veci. Svokor bol nahnevaný. Ja som sa na to spýtala manžela, že čo stalo, avšak následne na to svokor potom vošiel ďalej do domu, udrel môjho manžela. Na to sa začali naťahovať, strkať. Svokor začal manžela škrtiť pred mojimi očami, tak som išla medzi nich, aby sa nestalo niečo horšie. Svokor bol nahnevaný. Vykrikoval nám, že nás vyhodí z domu, a že sa postará o to, aby sme skončili na ulici, alebo aby sme sa stali bezdomovcami. Niečo v tom zmysle. Presne si už nepamätám, čo hovoril. Potom prišli aj deti, ktoré to všetko videli.“

Na otázku, akým spôsobom žalobca škrtil žalovaného 1/ svedkyňa F. J. uviedla: „Normálne. Chytil ho za krk a musela som ho odtrhnúť z krku, pretože nechcel prestať. Pritom sa samozrejme aj strkali. Najprv ho udrel, potom ho strkal a potom ho škrtil. Manžel ho držal za ruky, držal ho za zápästie, pretože on mu nechcel urobiť nič. Len svokor bol veľmi nahnevaný. Bol vykoľajený proste z niečoho. Nikdy sa takto svokor nesprával, vždy bol ku nám dobrý.“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 14. 03. 2016; č.l. 155 a nasl.)

22. Žalobca k žalobe pripojil „Záznam o podaní oznámenia podľa 59 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov“ vyhotovený Obvodným oddelením PZ, Stará Ľupča Č.p.: ORPZ-BB-OPP5-21/2014-P zo dňa 28. 01. 2014, v ktorom je konštatované: „Oznamovateľ uvádza, že dnešného dňa v čase asi okolo 11:30 hod. prišiel do chodby v časti domu, ktorú obýva už jeho spomínaný syn, jednalo sa o chodbu na prízemí. Tu svojmu synovi, ktorý sa v tom čase nachádzal v kuchyni, prišiel povedať, že k tomu, aby oznamovateľ získal na uvedenej nehnuteľnosti trvalý pobyt, nepotrebuje jeho súhlas. Zároveň chcel oznamovateľ vedieť, ako bude na túto skutočnosť jeho syn reagovať.“

23. Z ambulantnej správy MUDr. Oľgy Motoškovej zo dňa 30. 01. 2014, pripojenej žalobcom k žalobe bolo uvedené, že žalobca okolo 11:30 hod dňa 28. 01. 2014 bol inzultovaný synom (žalovaným 1/) pre bytové nezhody. Podľa žalobcu žalovaný 1/ ho chytil rukou pod krk, udrel do hrudníka s tým, že žalobca narazil na stenu chrbtom. Objektívnym nálezom boli dva škrabance nad ľavým obočím, bolestivosť hrudníka vo výške prsnej bradavky smerom ku hrudnej kosti, bolestivosť v oblasti ohryzka. Iné obtiaže žalobca neudával, doporučená mu bola kontrola dňa 30. 01. 2014 a boli mu predpísané analgetika. Pri vyšetrení dňa 30. 01. 2014 žalobca udával zhoršenie bolesti v uvádzaných lokalitách a na ľavej strane šije, v oblasti ľavej lopatky s hučaním v ľavom uchu. Objektívnym nálezom bola zhoršená pohmatová bolestivosť na ľavom hrudníku s drobným hematómom, bolestivé a stuhnuté prichrbticové svaly a tiež ľavý trapézový sval, bolesť pri rotácii hlavou, dve suché krusty po poškrabaní bez zápalu okolia, ľavý zvukovod a bubienok intaktný, nebolestivá ušnica aj okolie. Stav bol hodnotený ako pomliaždenie hrudníka vľavo na prednej aj zadnej ploche s po úrazovom bolestivým obmedzením pohybového rozsahu krčnej a hornej hrudnej chrbtice so stuhnutím prichrbticových svalov a odreniny kože čela vľavo. Kontrola bola doporučená o týždeň (č.l. 39 spisu).

24. Z lekárskej správy MUDr. Oľgy Motoškovej zo dňa 25. 02. 2014 pripojenej žalobcom k žalobe vyplynulo, že žalobca dňa 28. 01. 2014 utrpel ľahký úraz (č.l. 37 spisu).

25. Odvolací súd (zhodne s názorom prvoinštančného súdu) konštatuje, že samotný žalobca svojím konaním bol iniciátorom konfliktu medzi žalobcom a žalovaným 1/, pričom v prípade, ak by žalobca nevstúpil do obydla žalovaného 1/ za účelom zistenia jeho reakcie ohľadne jeho trvalého pobytu, samotný žalovaný 1/ by nevyvolal konfliktnú situáciu a k fyzickému konfliktu medzi žalobcom a žalovaným 1/ by nedošlo.

26. V posudzovanej veci sa jednalo o ojedinelý exces obdarovaného (žalovaného 1/). Z charakteru zranení vyplýva, že žalobca utrpel ľahké zranenie bez trvalých následkov. Skutočnosť, že by žalobca pri ojedinelom incidente utrpel ťažké zranenia s trvalými následkami, žalobca nielen v konaní nepreukázal, ale vôbec ani netvrdil. Odvolací súd ďalej konštatuje, že žalovaný 1/ nielen v trestnom konaní, ale aj pred prvoinštančným súdom prejavil úprimnú ľútosť nad vzniknutou situáciou.

27. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súdna prax nepovažuje za hrubé porušenie dobrých mravov ojedinelý exces obdarovaného (fyzické napadnutie bez vážnejších následkov), správanie obdarovaného typické pre rozvádajúce sa manželstvo (zánik spoločnej domácnosti, nezáujem o spolužitie, strata väzieb) a rodičovské zlyhanie v podobe krátkodobého neplatenia výživného plnoletej dcére, ktoré bolo napravené (viď podporne i rozsudok NS ČR sp. zn. 33Cdo 186/2012 z 25. 10. 2012).

28. Preštudovaním spisového materiálu odvolací súd dospel k rovnakému právnemu záveru ako okresný súd, t.j. že v konaní neboli preukázané zákonné dôvody vyplývajúce z ustanovenia § 630 OZ, ktoré by umožňovali prijať záver, že žaloba žalobcu je dôvodná.

29. Konkrétne, nepreukázalo sa, že by žalovaný 1/, resp. žalovaná 2/ sa správali voči žalobcovi spôsobom, ktoré by vykazovalo znaky hrubého porušovania dobrých mravov (čo nevyhnutne vyžaduje § 630 OZ), pričom posúdenie intenzity porušenia dobrých mravov vždy závisí od komplexného posúdenia všetkých okolností, za akých k tomuto porušeniu došlo.

30. Ak súd prvej inštancie po zistení takéhoto skutkového stavu žalobu žalobcu s poukazom na ustanovenie § 630 OZ zamietol, rozhodol vecne správne.

31. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy ním navrhnutých svedkov (ošetrujúcim jeho lekárom a lekárom, ktorý v trestnom konaní vypracoval odborné vyjadrenie jeho zdravotného stavu), odvolací súd konštatuje, že v zmysle ustanovenia § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd nemusí vykonať všetky stranou navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde.

32. Žalobca v prvoinštančnom konaní predložil lekársku správu MUDr. Oľgy Motoškovej zo dňa 25. 02. 2014, z ktorej vyplynulo, že žalobca dňa 28. 01. 2014 utrpel ľahký úraz. I v Odbornom vyjadrení MUDr. Karola Dókuša, znalca z odboru Zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo č. 781-IV/2014 z 05. 03. 2014, je uvedené: „Z hľadiska všeobecnej povahy a závažnosti poranení zistených na tele poškodeného sa radia medzi ľahké úrazy.“ Žalobca (ani žalovaný 1/, 2/) iné závery ohľadne charakteru poranení, než ako boli uvedené v lekárskej správe MUDr. Oľgy Motoškovej, eventuálne v odbornom vyjadrení MUDr. Karola Dókuša, netvrdil (napr. utrpenie ťažkého úrazu s trvalými následkami), preto výsluch ošetrujúceho lekára, resp. znalca by nebol efektívny, resp. hospodárny. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci prvoinštančný súd tým, že nevykonal výsluch žalobcom navrhnutých svedkov, nevyhlásil taký dôkaz, ktorý mal potenciál preukázať rozhodný skutkový poznatok tvrdený žalobcom.

33. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že Kúpna zmluva zo dňa 30. 10. 2008 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je darovacou zmluvou, vzhľadom na to, že prvoinštančný súd správne ustálil, že nevznikol žalobcovi na vrátenie daru v zmysle § 630 OZ, preto z hľadiska vrátenia daru, bolo už právne irelevantné skúmať rozsah daru, ktorého vrátenia sa žalobca domáhal. Iná by bola situácia, ak by prvoinštančný súd vyhovel žalobe, kde by sa musel súd prvej inštancie zaoberať i rozsahom daru, ktorý spadá pod § 630 OZ.

34. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že z výsluchu samotného žalobcu pred prvoinštančným súdom vyplynulo, že v okamihu uzatvorenia kúpnej zmluvy bolo jeho vôľou uzatvoriť so žalovaným 1/ kúpnu zmluvu, pričom vôľa účastníkov zmluvy je podstatná v čase uzatvorenia tej-ktorej zmluvy. Žalobca pred prvoinštančným súdom dňa 14. 03. 2016 uviedol: „Čo sa týka samotnej zmluvy, tak keď som sa rozprával s notárom JUDr. Jombíkom pri príprave zmluvy, mi povedal, že bude lepšie, aby sa urobila kúpna zmluva namiesto darovacej zmluvy. V podstate tá iniciatíva, aby som dom prepísal na syna, vyšla od jeho manželky, teda nevesty. So synom sme sa o tom, že prepíšem dom na neho zbežne rozprávali, ale v podstate viac-menej len telefonicky, nakoľko ja som v tom čase pracoval na týždňovkách a domov som chodil veľmi málo, približne 4-5x. Sám syn, teda odporca 1/ nikdy nepovedal, že to nechce. Keby to nebol býval chcel, tak by uvedenú zmluvu nebol ani podpísal. Ešte sme sa dohodli, že poplatok za prepis, ako aj notárske poplatky uhradí on sám, čo teda aj zaplatil. Ohľadne kúpnej ceny môžem povedať, že táto bola určená po dohovore s notárom JUDr. Jombíkom. Ja som mu len povedal, že chcem vyhotoviť takú zmluvu, aby bola podobná tej, ktorú robil pred tým. On mi však povedal, že by sa to nejakým spôsobom v prípade darovacej zmluvy mohlo spochybníť, tak že by bolo vhodnejšie uzavrieť kúpnu zmluvu. Takže

tá cena sa dá povedať, že vyšla zrejme od pána notára.“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 14. 03. 2016, č.l.155-163 spisu).

35. Žalovaný 1/ pri výsluchu dňa 19. 08. 2015 okrem iných uviedol: „Otec chcel jednu korunu. Táto kúpna cena mohla byť aj iná. My sme mu inú sumu ako 1 korunu nezaplatili, nakoľko otec uviedol, že keby sme mu dali viac peňazí, musel by platiť z toho daň...“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 19. 08. 2015, č.l. 124-131 spisu).

36. Pokiaľ žalobca tvrdil, že mal oprávnenie z titulu vecného bremena vstúpiť do obydla žalobcu 1/ a on je povinný výkon práva z jeho strany v celom rozsahu bez námietok strpieť, odvolací súd poukazuje na to, že k základným ľudským právam a slobodám, ktoré sú garantované Ústavou Slovenskej republiky, patrí i nedotknuteľnosť súkromia (čl. 16 Ústavy SR) a nedotknuteľnosť obydla (čl. 21 Ústavy SR).

37. Odvolací súd dodáva, že nie každé chovanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi, naplňuje znaky skutkové podstaty § 630 OZ. Nie je možné súhlasiť s odvolacou námietkou, že prvoinštančný súd jednotlivé dôvody vedúce žalobcu k uplatneniu požiadavky na vrátenie daru, nehodnotil vo vzájomnom kontexte. Posúdenie intenzity porušenia dobrých mravov vždy závisí od komplexného posúdenia všetkých okolností, za akých k tomuto porušeniu došlo.

38. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý, tretí výrok), keďže súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, vychádzajúc zo zásady úspechu žalovaných 1/, 2/.

39. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP, a to „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“ V predmetnom prípade boli v tomto odvolacom konaní plne úspešní žalovaní 1/, 2/, preto im podľa vyššie uvedených ustanovení vznikol nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanej 2/ v tomto odvolacom konaní nejaké účelne vynaložené trovy vznikli (k odvolaniu žalobcu sa nevyjadřila), odvolací súd jej náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

40. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).